BAĞIMSIZ TÜRKİYE

Haftalık Siyasi Gazete

23
23-5-1977
250 Kr

Y. Erşündoğan tarafından bağışlanmıştır
İSTAV

TEP SEÇİM GÖRÜŞÜNÜ AÇIKLIYOR:

FAŞİZM Mİ, SİYASAL DEMOKRASİ Mİ ?

Seçenek budur.

1 Mayıs 1977 günü Türkiye'nin en büyük kenti, İstanbul'un en buyük meydanında toplanmış olan 500 binlik bir emekçi topluluğuna yaylım ateşi açıldı ve topluluk böylelikle, dağıtıldı. 34 ölü yüzlerce yaralı var. 1 Mayıs mitinginin dağıtılmasından hemen sonra polis sokaklardan gelişi güzel yüzlerce vatandaşı topladı, sıra dayağına çekti, en ağır koşullarda günlerce gözaltında tuttu. Bu vatandaşlar Taksim meydanında üzerlerine sıkılan kurşunlardan isabet almamışlardı. 1 Mayıs mitingine katılmış olmanın cezasını kan dökerek ödememişlerdi. Bu cezayı mitingten sonra polis tarafından coplanarak, tekmelenerek, yumruklanarak ödüyorlardı.

Polisin bu tutum ve davranışı 1 Mayıs katliamının gerçek faillerini aramaya ve bunları adalet önüne getirmeye niyeti olmadığının kanıtıdır. Katliamdan sonra yapılan polis soruşturması göstermelik bir soruşturmadır. Nasıl ki, MC iktidara geleliberi, birbiri ardından faşistlerin işlemiş olduğu siyasi cinayetlerin soruşturmaları da göstermelik idiyse. Çünkü 1 Mayıs günü Taksim meydanını çevreleyen binalardan halkın üzerine yaylım ateşi açanlar MC' nin, cephenin üniformasız vurucu gücünden başkası değildi, kurulu sömürü düzeninin üniformalı baskı kuvvetleri bunların koruyucusu durumundaydılar ve katliam tertibinin arkasında ABD emperyalizminin casusluk örgütü CIA ve onun Türkiye'deki şubesi vardır.

(Devamı 3. Sayfada)

BAĞIMSIZ TÜRKİYE

Haftalık Siyasî Gazete

Sahibi :
M. Lütfi KIYICI

Yazı İşleri Md. :
Süleyman ASLAN

Yönetim yeri
Ticarethane Sokak No: 12/7 A.
Cağaloğlu - İstanbul

Dizgi - Baskı :
MURAT MATBAASI
Koll. Şrt.

Abone Şartları
yurt içi - yıllık 120 lira 6 aylık 60 lira
Yurt dışı iki katıdır.

SON BASKI TARİHİ

21.5.1977

İÇİNDEKİLER

«Faşiz mi, Siyasal Demokrasi mi?
Seçenek Budur 1

Seçime Doğru TİP 6

Çin'de İlginç Gelişmeler 9

Önemli Bir Belge 10

Terimler, Kavramlar Çelişki . . . 12

Haftanın İçinden 14

Mozambik Devriminin
Özgüllüğü 16

OKUYUCU KÖŞESİ :

BAĞIMSIZ TÜRKİYE GERÇEK OLACAK

Türlü engellemelere rağmen, her türlü oportünizmin ve revizyonizmin baltalamalarına rağmen, Amerikan emperyalizminin ve onun işbirlikçilerinin çeşitli tertiplerine rağmen BAĞIMSIZ TÜRKİYE gerçek olacak ve ülkemiz sosyalizme ulaşacaktır.

Bunu ne 1 Mayıs katliamları önleyebilir ne de daha feci sonuçlar doğurabilecek katliamlar.

Her provokasyon bize ders çıkartma fırsatı verecek ve daha uyanık olmamızı sağlayacaktır. Provokasyonlara düşmenin nedenini partisiz devrimciliğin bir sonucu olarak tesbit etmezsek, bu önemli halkayı yakalayıp bu noktadan hareket etmezsek ulaşmak istediğimiz amaça daha geç ulaşacağımızın bilincinde olmalıyız.

PARTİSİZ DEVRİMCİLİKLE SAVAŞ!

Gerçek partinin kuruluşuna güçlenmesine ve devrimi örgütlendirmesine bizi ulaştıracaktır.

BAĞIMSIZ TÜRKİYE ENGEL LENEMEZ, GERÇEK OLACAK!

Bir Genç

Bugüne değin parti il örgütünü açmak için yaptığımız çalışmalar henüz bir sonuç vermemiştir. Burada hatayı hepimizde aramak gerekir.

Biz burada bugüne değin gazete satmakla, masa başı tartışmalarıyla taban yaratabileceğimizi zannederek büyük bir yanılgıya düştük.

Bu süre içinde bir takım arkadaşlar kazandık. Ve onlar gerçekten iyi niyetle siyasetimizi savunmaktadırlar. Ama henüz bir partili olabilecek nitelikte değildirler.

Kısaca örgütsüzlük bizi pasifize etmektedir. Acil olarak parti il bürosunu açmak zorundayız. Bunun için gerekli ve ayrıntılı bilgi istiyoruz.

Tüm arkadaşlara selâmlar.

Sivas'dan
Bir Grup Devrimci

Ülkemizin tam bağımsızlığı ve gerçek demokrasi uğrunda savaşta önemli bir silah olan gazetemizi dikkatle izliyor ve doğrultusunda mücadele ediyorum. Çevremdeki arkadaşlarla birlikte tartışıyoruz. Özellikle iki şabloncu akım ve oportünist siyasetlerle ilgili yapılan eleştiriler çevremizde olumlu olarak karşılanıyor. Ancak bu arkadaşlar henüz bizim saflarımızın insanı değil. Mücadelemiz bugünkü propaganda ve ajitasyon aşamasından eylem alanında ses vermeye başladığı zaman bu arkadaşlar ve daha pek çokları siyasetimizin savunucuları olacaktır. Eylem için eylem değil ama geç mişimizde olduğu gibi yerinde ve zamanında eylem koyarak bu örgütleyici yanımızı daha kuvvetlendirmek zorundayız.

Her şey Devrim için!

Her şey devrimi örgütleyecek parti için!

Bir Genç

Sayın BAĞIMSIZ TÜRKİYE mensupları...

İsteğim üzerine gönderdiğiniz gazeteleri çevreme dağıtırken, başlangıçta tahmin etmediğim sonuçlar ortaya çıktı. Beni sopalayıp gazeteleri yırttılar. Aleyhimde olmadık kötü durumlar yaratmaya başladılar. Bu durumda ne yapmalıyım? Geri çekilemem. Ama bir süre çevremdeki bilinçsiz kişileri yola getirmeye uğraşırım. Mücadelenin zor olduğunu, işin içine girince daha iyi anladım. Benim BAĞIMSIZ TÜRKİYE'ye katkım, gücüm oranınca budur. Yeni gazeteleri bekliyorum. Korkmak, bıkmak bizim harcımız değil.

Bir Köylü

TEP SEÇİM GÖRÜŞÜNÜ AÇIKLIYOR:

FAŞİZM Mİ, SİYASAL DEMOKRASİ Mİ? SEÇENEK BUDUR

(Baştarafı 1. Sayfada)

KANLI MC ALTINDA SEÇİM

1 Mayıs katliamından bir ay kadar sonra, 5 Haziran 1977 günü Türkiye'nin seçmen yığınları, aynı MC iktidarı altında sandık başlarına giderek oylarını kullanacaklar. Ve bu genel seçimde Büyük Millet Meclisi'nin bileşimini ve dolayısiyle iktidarın niteliğini belirliyecekler. Bu koşullarda yapılacak bir seçimin demokratik olamıyacağı, yani burjuva demokrasisi sınırlamaları içinde dahi seçmen yığınları iradesinin seçimle iktidarın niteliğini belirliyemiyeceği açıktır. II. Dünya Savaşından sonra egemen çevrelerin emperyalist akıl hocalarının onayı ile çok partili düzene geçişlerinden buyana Türkiye'de hiçbirzaman burjuva parlamenter demokrasisinin kuralları hakkıyla uygulanmadı. 1940'larda kurulan sola kapalı, sağa alabildiğine açık çok partili düzen işbirlikçi sermayenin, taşra gericiliğinin ve bunların arkasında duran emperyalist tekellerin egemenliğini perçinleyen bir anti demokratik düzendi. ABD emperyalizminin sömürülen ülkelerde uygulattırdığı açık faşizmin alternatifi gibi görünen burjuva parlamanter kisveli faşizdi. Burjuva demokrasisi değil, «Filipin tipi demokrasi» idi.

30 yıldan beri süregelen durum bu idi ama, önümüzde yapılacak olan seçim 12 Mart öncesi seçimlerle bile kıyaslanamaz. Bir 12 Mart açık faşizmi dönemi geçirdi Türkiye.Yurtseverler öldürüldü, işkencelere uğratıldı, zindanlara atıldı. Tüm ilerici güçler baskı altına alındı. Faşist terör ülke düzeyinde yıllarca sürdürüldü. Ama faşist cephenin halkımızın demokratik direnişi sonucu gerilemesiyle Ekim 1973 seçimlerinden sonra başa geçen iktidarlardan hiçbiri faşistlerden hesap sormadı. Oysa faşist katillerden, işkencecilerden, işlemiş oldukları suçların hesabı sorulmadıkça, bu ülkede en ilkel anlamıyla bile bir burjuva demokrasisinden, bir hukuk devletinden sözedilemezdi.

FAŞİZM İKTİSADİ İFLASIN SONUCUDUR

Sonunda iktidara gelen MC, faşist terörü yeni koşullara uygun bir biçimde ülke düzeyinde sürdürmek için elinden geleni yaptı. Bu faşist terör politikası ülke içinde MC'nin temsilcisi bulunduğu işbirlikçi kapitalistlerin ve onların arkasında duran emperyalist tekellerin son kertesine vardırılan sömürüsü ile paralellik içindedir. Türkiye'nin egemen güçler tarafından içine itildiği enflasyon-devalüasyon-enflasyon kısır döngüsü bağımlı kapitalist düzenin doğal sonucudur. Ama bu kısır düngünün Türkiye'deki kadar daraldığı emperyalist sistem içinde az görülmüştür. Zengini her geçen gün daha zengin eden yoksulu hergeçen gün daha derin bir yoksulluğa sürükleyen MC'nin iktisadi politikası Türkiye'yi sonunda iflâs durumuna düşürmüştür. Artık Türkiye Dış Borçlarını ödiyemiyor ve İsviçre gibi Japonya gibi kapitalist dünyanın en önemli merkezlerinde Türkiye Merkez Bankasının paralarına alacaklı firmalar tarafından el konuyor. Emperyalistlere açma politikası yoğun biçimde sürdürülmektedir. İstenen kredi karşılığında emperyalist para babalarının son olarak ileri sürdükleri ultimaton niteliğindeki koşul Türk parasının değerinin enaz yüzde yirmi oranında düşürülmesi koşuludur. Birbirini izleyen devalüasyonlara bu sonuncusu da eklenmedikçe emperyalistler Türkiye'ye para vermeyeceklerini açıkca söylemişlerdir. Vurgun ve sömürü politikası sadece kapitalist sömürü düzeninin kurallarına uygun olarak sürdürülmüyor. Burjuva yasalarına ters düşen yolsuzluklar, rüşvet olayları ve daha nice skandallar gazete menşetlerine durmadan yansıyor. Emperyalizme bağımlılık düzeni artık iyice çürümüştür. Egemen güçlerin faşizmden me-

det umma durumuna düşmelerinin açıklaması, bağımlı kapitalizm çarkını eskisi gibi döndüre-mememelerinden ötürüdür.

Onun için MC 12 Mart açık faşizmi özlemi içindedir. Bir İkinci 12 Mart faşist darbesinin koşullarını hazırlamak hiç değilse demokratik güçleri sürelice sindirmek için seri halinde siyasi cinayetlere kadar varan tertiplere giriştiler. Son 1 Mayıs katliamı bu faşist politikanın doruğuna ulaşmasıdır. Ve şu anda daha önceki cinayet failleri gibi Taksim'de emekçi halka kurşun yağdıranlar da onları bu suça azmettirenler de ellerini kollarını sallıyarak serbest dolaşıyorlar. Ve onlar da bu 5 Haziran günü sandık başına gidip ya AP'ye ya MHP'ye oylarını verecekler.

FAŞİZM Mİ?
SİYASAL DEMOKRASİ Mİ?
BUDUR SEÇENECEK

Evet bu seçim burvuja demokratik özgürlük ortamı bakımından geçmiş seçimlerle bile kıyaslanamaz. Çok daha anti-demokratik koşullar içindeyiz. Ve bu seçimde halkımızın önündeki seçenek ancak «faşizm mi? Siyasal demokrasi mi?» seçeneği olabilir. Sosyalistler Meclise girsin mi? girmesin mi? seçeneği değildir. Değildir, çünkü herşeyden önce Türkiye'de pek büyük, pek güçlü bir potansiyeli temsil eden sosyalist hareket kendi siyasi örgütüyle bu seçimlere katılmamaktadır. İşçi sınıfının öncü birliği niteliğinde, toplumumuzdaki sosyalist birikimi sosyalizm doğrultusunda bağımsızlık ve demokrasi uğruna seferber edebilecek güçte bir parti, gerçek sosyalist parti şu anda palamenter politika alanında yerini almış değildir. Seçimlere katılma olanağını sağlamış olan TİP, sosyalist hareketimizin temsilcisi olamaz. Bu parti olsa olsa Türkiye solunda bir sağ fraksiyonu oluşturur. Onun için TİP sözcülerinin «sosyalizmin bayrağını meclise dikeceğiz!» yolundaki iddiaları ciddiye alınamaz. Üstelik egemen güçler öyle bir anti-demokratik seçim kanunu uyarınca seçim yapmaktadırlar ki, bugünün koşullarında en iyi niyetlerle TİP'e ya da BP'ye, yahut da bir ilerici bağımsız adaya oy veren seçmen, aslında demokratik oyları böler ve dolayısiyle AP'li adayın seçilmesine yardımcı olur. Yani sosyalist seçmenin oylarıyla birçok durumlarda sosyalizmin azılı düşmanları faşistlerin seçimi güvence altına alınmış olur. Seçmen anti-demokratik seçim kanununun yarattığı bu paradoksal durumu gözönünde tutmak bilincini göstermelidir.CHP'nin soluncaki adayın seçilme şansının çok kuvvetli olduğu pek özel durumlar dışında demokratik oyların bölünmesinden kesinlikle kaçınılmalıdır. Bu, seçimde genellikle CHP listesine oy vermek anlamına gelir.

«Faşizm mi? Siyasal demokrasi mi?» Seçenek budur, dedik. Bu seçimde anti-faşist oyların ağır basmasıyla Türkiye gibi bir toplumda siyasal demokrasi gerçekleşmiş olacaktır, demek istemiyoruz. Siyasal demokrasi, yani burjuva demokratik düzen, toplumun iç dinamizmi ile kapitalist gelişmeden geçmiş olan toplumlarda ulusal burjuvazinin, feodal güçleri alt ederek, kurmuş olduğu bir siyasal üstyapıdır. Türkiye'de kapitalizm emperyalizme bağımlı kapitalizmdir. Ve bu ülkede egemen güç, ulusal değil, işbirlikçi kapitalistlerdir. Bu iktisadi altyapının üstünde yükselen siyasal üstyapı gerçek anlamıyla burjuva demokrasisi olamaz. Nitekic olmamıştır.

Burada «Siyasal Demokrasi» ile kastedilen yanlızca faşist baskıların, hiç değilse bir ölçüde, frenlenmesi ve demokratik güçlerin, faşist cepheyi geriletecek, (sınırlıda olsa) demokratik bir ortamda bir süre için toparlanma ve gelişme olanağına kavuşmasıdır. Tarihsel ölçülerde uzunca bir süre için burjuva anlamıyla siyasal demokrasinin bağımlı kapitalizm koşullarında gerçekleşmesi değildir burada kastedilen. 5 Haziran seçimleri en olumlu sonucu verse de, faşizme karşı, gerçek demokrasi doğrultusunda mücadele daha da yoğun olarak sürecektir. Türkiye için demokratik güçlerin faşist cepheyi kesin yenilgeye uğratmasıyla bu ülkede kurulacak olan düzen «Siyasal Demokrasi» yani burjuva demokrasisi olmıyacaktır. Emekçi halkın gerçek demokrasisi olacaktır.

CHP KUYRUKÇULUĞU MU?

Bu koşullarda CHP'ye oy vermek, CHP kuyrukçuluğu değil midir? Hayır değildir. Anti-demokratik koşullar sonucu sosyalist hareketimizin gerçek temsilcisi bir siyasî örgütün seçimlere katılamadığı bir ortamda «faşizm mi? siyasal demokrasi mi?» sorusuna seçmenin «siyasal demokrasi» yanıtını vermesi onu burjuva demokratı yapmaz. Sosyalistler her zaman ilke olarak burjuva demokratik özgürlükler için, anti-demokratik güçlere karşı mücadele etmişlerdir. Ve bu seçimlerde bu mücadele ancak iktidara aday olabilecek güçteki hukuk devleti kurallarına

bağlı kalma zorunluluğu içinde bulunan burjuva partisini, MC'nin temsil ettiği faşist cephe partilerine tercih etmekle verilebilir.

Biz CHP konusunda hiçbir hayale kapılmıyoruz. Ve elbette ki CHP'ye kefil olamayız. CHP, tarihsel geçmişi gereği, bir yamalı bohça niteliği taşır. Bu parti bir küçük burjuva dönüşümcü programla ortaya çıkmakla birlikte önemli ölçüde büyük sermayenin etkisi altındadır. CHP son tahlilde, bir ölçüde budanarak fazla göze batan adaletsizlikleri giderebilecek olan bir kapitalist düzeni sürdürmeden yanadır. Son tahlilde NATO'dan, CENTO'dan, AET'den yanadır. Kısacası, Türkiye'nin emperyalist dünya sistemi içinde sömürülen ülke durumunu sürdürmesinden yanadır. CHP bu koşullar altında özellikle küçük burjuva emekçi yığınlarından yana bazı reformların gerçekleştirilebileceğini ve dışta da «haysiyetli bir politika» izlenebileceğini iddia ediyor. Oysa bu hayaldir. Egemen güç, işbirlikçi kapitalistlerin ve temsilcisi bulundukları emperyalist tekellerin Türkiye ekonomisi üzerindeki egemenliği ortadan kaldırılmadıkça bu ülkede emekçi halktan yana herhangibir değişiklik, küçük burjuva nitelikde de olsa herhangibir köklü reform gerçekleştirilemez. Ekonominin kilit noktalarını ellerinde tutan işbirlikçiler bunalımlar yaratarak dönüşümcülük iddiasındaki iktidarları rahatlıkla altedebilirler. Arkalarında duran emperyalizm, özellikle çok uluslu şirketleriyle, ABD emperyaizmi bu işte ustadır.

CHP DÜZENİ DEĞİŞTİREMEZ

Türkiye emekçi yığınlarının sömürüsünün, yoksulluğunun nedeni bağımlı kapitalizm düzenidir. Bu düzene son verilmeden Türkiye'nin bağımsızlığını gerçekleştirmeden, emekçi halkın gerçekten demokratik düzenini kurmadan, bu ülkede çalışanların yararına önemli değişmeler gerçekleştirilemez. CHP ise bunu yapacak parti değildir.

Son zamanlarda CHP içinde bir sağa kayışa tanık olduk. Parti merkezine göre daha ilerici tutumda olan birçok CHP'li örgüt içinde etkin rol oynayamaz duruma itildiler. Parti merkezi bunu sağlamak için birçok durumlarda parti içi demokrasiyle bağdaşmayan tepeden inme yöntemlere başvurdu. Bu, CHP içinde büyük sermayenin etkinliğini artırması ve küçük burjuva dönüşümcü akımın gerilemesi olarak değerlendirilmelidir. Bu durumda biz CHP'nin «sömürüye paydos» anlamındaki sloganlarını ciddiye almak biryana, bu partinin burjuva hukuk devleti kurallarını bile tam anlamı ile uygulayabileceğini sanmıyoruz. CHP'nin vaadettiği gibi 141 ve 142 inci maddeleri kaldırabileceği de şüphelidir.

MC İLE AYNİ KEFEYE KONAMAZ

Evet, seçenek böylebir CHP ile faşizm arasındadır. Ve biz gene de ısrarla burada demokratik güçler için bir tercih vardır, diyoruz. Herşeye karşın CHP, dayandığı seçmen yığınlarının demokratik özlemlerine bir ölçüde de olsa tercüman olmak zorundadır. Bu zorunluluktur ki bu partiyi Türkiye'nin demokratik güçleri safına itmektedir. Ve biz içinde bulunduğumuz bu aşamada CHP'nin bu niteliğini hesaba katmak bu partiyi MC partileriyle aynı kefeye koymamak zorundayız.

SOLUN SORUMLULUĞU

5 Haziran seçimlerinin geçmişe kıyasla daha da anti-demokratik koşullar içinde yapılacağını söyledik. Bunda tüm kabahat yalnızca faşistlerde midir?. Türkiye solu'nun, hiçdeğilse solun bazı çevrelerinin burada kabahatı yok mudur?. Vardır. Türkiye solunda devrim reçetesi ithalâtcısı şabloncu grupların hâlâ etkin olu- ve ayağını Türkiye toprağına basan bağımsız ve yaratıcı tutumun henüz tam etkinliğini sağlayamamış bulunması, genel olarak anti-demokratik koşulların oluşmasında da, CHP'nin sağa kayışında da etken olmuştur. Solun bu bölünmüş durumu olmasaydı, her iki şabloncu grup 1 Mayıs provokasyon ve katliamına elverişli or- m yaratmada rol almamış olsaydı, faşistler o 1 Mayıs günü yüzbinlerce emekçiyi kurşunlayamazlardı. Solun bölünmüşlüğü bu seçimde AP'nin ekmeğine yağ sürmemelidir. Uyanık olalım. Hepsi de sosyalizmden dem vuran, TİP'li, BP'li ve bağımsız adaylar, seçmenin aklını öyle karıştırabilir ki sonunda bundan kârlı çıkacak olan faşist cephe olur. Biz, seçmen kitlesinin sağduyu ile, bilinçle, uyanıklıkla hareket edeceğine, içinde bulunduğumuz anti-demokratik koşulları doğru olarak değerlendireceğine, ve «faşiz mi? siyasal demokrasi mi?» sorusuna halkımızın ulusal ve demokratik özlemlerine uygun bir cevap vereceğine inanıyoruz.

«MC'NİN EKMEĞİNE YAĞ SÜRME!»

Elbette ki sosyalistler seçim kampanyasının sağladığı olanaklardan yararlanmalı ve halkın önünde davalarını savunmalıdırlar.

Seçim kampanyası koşullarının sağladığı olanaklardan yararlanmak, bu vesile ile kent ve köy emekçilerine ulaşmak, onlarla sürekli bağlar kurmak, kentde ve köyde emekçilerin meslek ve siyasî örgütlenmesini ilerletmek, emekçi halka MC iktidarının gerçek niteliğini, bu iktidarın nasıl halk düşmanı bir faşist politika güttüğünü anlatmak görevdir. Ama sosyalistler aynı zamanda CHP'nin de sınıf karakterinden gelme tutarsızlıklarını, bu partinin sömürü düzenini değiştirecek parti olmadığını da, halka anlatmak görevindedirler. Sosyalistler ayrıca emekçi halka Türkiye solunun bu günkü durumunu, bölünmüşlüğün, şablonculuğun, oportünizmin, sektarizmin nasıl işçi sınıfının öncü birliği niteliğinde gerçek sosyalist partinin kuruluşunu baltaladığını ve ancak böyle bir partinin emekçi halkın özlemlerini gerçekleştirebileceğini, sömürüyü ortadan kaldırıp sosyalist düzen doğrultusunda yol alabileceğini anlatmalıdırlar. Seçim kampanyası süresince yürüteceğimiz bilinçlendirme ve örgütlenme çalışmaları «oyları bölme! MC'nin ekmeğine yağ sürme!» sloganı ile pek güzel bağdaşır.

16 Mayıs 1977

TEP
MERKEZ YÜRÜTME KURULU

SEÇİME DOĞRU TİP

Geçen sayımızda, seçimler karşısında demokratik güçler safında bir parti sayılması gereken CHP'nin durumunu ele aldık. Bu yazıda aynı safta yeri olan TİP'in durumunu inceliyeceğiz.

Bilindiği gibi DG Mahkemesinde fiilen kapanmasına varacak olan dava nedeniyle TEP örgütlenmesini uzun süre durdurmuştur. Bu yüzden TEP seçimlere katılamadı. TSİP ve SDP ise anti - demokratik Siyasî Partiler Kanununun gereklerini yerine getirememiş kabul edilerek seçimlere sokulmadı. Bu kanunun örgütlenme formalite engellerini aşıp, seçimlere girebilen tek sosyalist parti TİP oldu. Bu yüzden TİP'in durumu sosyalist çevrelerce daha yakından izlenir oldu.

Kuşkusuz sosyalistler parlamenter mücadele konusunda, sağ olduğu kadar, sol sekter sapmaya karşı da mücadele vermek ve parlamenter olanakları işçi sınıfı davası yararına sonuna kadar kullanmak zorundadırlar. Dünya işçi sınıfı hareketinin zengin deneyleri bu konuda yolumuza ışık tutar. Fakat bu deneylerden yaratıcı bir tutumla yararlanmayı bilmek gerekir. Ayrıca bugün herşeyden önce seçim platformunu oluşturmada ve seçim çalışmalarını yürütmede anti - emperyalist ve anti - faşist cepheye ve başta da sosyalist harekete karşı açık ve tutarlı olmak gerekir.

Genel seçimler gibi, emekçi kitlelerin ve sosyalist potansiyelin politika ile sıcak ilişkilerde bulunduğu bir ortamda TİP yönetimi bu tavrı göstermediği söylenemez. Bu parti yönetimi gerek demokratik güçler arasındaki ittifaklar konusunda, gerekse sosyalistler arasındaki dayanışma konusunda eski tutumunu sürdürmektedir.

Bu konunun nesnel yanları var, öznel yanları var. Nesnel yanları TİP yönetiminin eskiden beri izlediği sağ çizgide yatar. Öznel yanları ise TİP yönetimindekilerin kişisel özellikleriyle ilgilidir. Burada özellikle, kendine güven yoksunluğundan gelen sosyalistler arası diyalogdan ısrarla kaçış tutumuna işaret edelim. Bu sağ politika ve dar grupçu tavır, birçok konuda olduğu gibi seçimler konusunda da TİP'i yanlışlara sürükledi.

TİP, seçimlere katılabilen tek sosyalist grup olarak, seçim konusuna, sosyalist hareket açısından değil dar grup çıkarları açısından yaklaştı. Sosyalist gruplar arası bir diyalog kurma ve ortak bir seçim platformu oluşturma yolunda en ufak bir girişimde bulunmadı. Kuşkusuz bugün, sosyalist hareketin bölünmüşlüğü ortamında, tüm gruplarla ortak bir dil bulmak zordur. Hadi, siyasî çizgi ve strateji ayrılıkları yüzünden, bizim gibi çevrelere yaklaşmaları zor diyelim. Ama en azından birbirine yakın çizgideki gruplar arasında ortak bir seçim platformu oluşturmak pek alâ mümkündür. Fakat TİP yönetiminin gerek sosyalist hareketin toparlanması, gerekse somut anti - emperyalist anti - faşist eylemlerde güç birliği konusundaki tavrı baştan beri olumsuz olmuştur.

«İşçiler değil, aydınlar bölünmüştür», «Sosyalist hareketin yanında daima sol anaforlar olacaktır», «Beş sosyalist parti aldatmacadır» biçimindeki gerçek dışı propaganda ile sosyalist hareketin bölünmüşlüğü görmezlikten gelinmek istenmiştir. Dar grupçulukla malûl bu siyasî körlük çeşitli sosyalist çevrelerde acı bir gülümsemeyle izlenmektedir.

Sosyalist gruplar arası yarışmayı sürgit orman kanunlarına bırakmak isteyen bu bölücü tutum doğal olarak demokrasi güçleri arasındaki seçim öncesi anlaşma girişimlerine de yansımıştır. Birinci Büyük Kongresinden sonra, seçim arifesinde, TİP yöneticilerinin sosyalist hareket adına değil de yalnızca kendi fraksiyonları adına gidip CHP'nin kapısını çalmaları olumlu sonuç veremezdi. Nitekim öyle oldu.

Görüşme başarısızlıkla sonuçlanınca, bu seçim öncesi siyasî ziyaretin uzun vadedeki bir anti - faşist dayanışma amacıyla yapıldığı, seçim pazarlığıyla ilgili olmadığı açıklandı. Sosyalist propaganda, ajitasyon ve eylem özgürlüğünü korumak şartıyla CHP ile bir seçim pazarlığı yapmak ya da daha doğru deyimiyle bir seçim bloku kurmak suçmuş gibi bir tutum takınıldı. Böylece bu görüşme kuşkulu yorumlara yol açtı, spekülasyona zemin hazırlandı.

Denebilir ki, CHP, anti - faşist güç birliği önerilerine yıllardan beri «Halkı MC gibi karşı cephelere bölemeyiz» biçiminde demagojik bir formülasyonla karşı çıkmaktadır. Bu yüzden ne genel anlamda, ne de seçimlerde somut anti - faşist bir dayanışma zaten kurulamazdı. Bu iddia mutlak bir şey değildir, göreli bir nitelik taşır. Güçlü sosyalist potansiyelin merkezî bir siyasî örgütle temsil edilmediği bu ortamda, CHP ile anti - faşist güçbirliği görüşmesine giden bir sosyalist parti yönetimi, en azından kendine en yakın bazı grupların desteğini de sağlamamışsa, bu buluşma daha baştan başarısızlığa mahkûmdur.

Herkes kadar Ecevit te TİP'in eti ne, budu ne, bilir; sosyalist potansiyelin bu gün kaçta kaçını peşinden sürükler, az çok farkındadır. CHP'nin, seçim hesabında, sosyalist hareketin dağınıklığını göz ardı etmesi beklenemezdi.

Güçbirliği amacıyla yapılacak pazarlık ve uzlaşmalardan sosyalistlere düşen temel görev, sosyalist potansiyelin nitel ve nicel gücünü diğer demokratik güçlere kabul ettirmektir. Bunun yolu herşeyden önce sosyalist gruplar arası diyalogla önce sosyalist saflarda azamî dayanışmayı geliştirmekten geçer. Fakat yaygın sosyalist potansiyeli harekete geçirmek için çoğu zaman bu da yetmez. Tek sosyalist partinin yaratılmasında güçlü adımlar atılmadıkça bu mümkün olmayacaktır. Çünkü, birleşmesi mümkün olan sosyalist grupların dayanışma durumuna gelmeleri dahi tek sosyalist partinin sağlıyacağı nicel toparlanma, otorite ve nitel değişiklik ile eşdeğerde tutulamaz. Bu ikisi arasında, köklü bir fark vardır. Sosyalist hareketin gerçek temsilcisi proleter devrimci parti yolunda güçlü adımlar atmadan, sosyalist potansiyelin CHP oy deposu olmaktan kurtarılması olanağı bulunamıyacaktır. Sosyalist hareketin tek parti altında potansiyel gücünü aktif güce dönüştürmesi, bağımsızlık ve demokrasi cephesinin gelişmesinde, emperyalizme ve faşizme karşı mücadelenin kazanılmasında başlıca güvencedir. Bunu dost da düşman da bilir.

Bu nedenlerden ötürü, TİP'in CHP ile başlatıp başarısızlığa uğradığı siyasî ilişkinin üzerinde duruyor ve bu partinin sürekli bölücü tutum ve davranışlarını eleştiriyoruz.

«YÜRÜYÜŞ»ÜN GECİKMİŞ KEŞİFLERİ

Haftalık Yürüyüş gazetesinde izlediğimiz kadarıyla görülen şudur : TİP - CHP liderler görüşmesi olumsuz bir biçimde sonuçlanınca, önceleri CHP'nin ikili sosyal yapısına göre yöneltilmeye çalışılan eleştiriler, tek yanlı bir niteliğe büründü, sadece CHP'nin olumsuz yanları öne çıkarılmıya başlandı. Seçim yarışması içinde bir dereceye kadar anlayışla karşılanacak bu durum, genel propaganda ve ajitasyonun başlıca içeriği olmaya başlarsa, kitleleri en başta faşizme karşı uyarmaya yönelik sosyalist politikanın oy avcılığına dönüşerek yozlaşması önlenemez. «Yürüyüş»ün bu tutumu öyle bir noktaya vardırılmıştır ki, Ecevit'in «anti - komünizm»i, «sola duvar örme» politikası sanki yeni keşfedilmiş gibi yazı üzerine yazı döşeniliyor. Oysa, herkesce bilinir, özellikle anti - komünizme dayalı bir AP seçim kampanyasının sürdürüldüğü bu koşullarda Ecevit de hem inandığını açıklamak ve kendi küçük dönüşümcü açısından emekçi sınıfların özlemlerini dile getirmek, hem de öte yandan işbirlikçi egemen güçlere de güvence vermek zorundadır. İstesek de istemesek de durum bu. Bunu ele alıp abartarak eleştirmek, CHP yönetimine kendinde bulunmayan erdemler yakıştırmaktır. Geçmişte eski

TİP yöneticileri de ünlü anti - komünizm silahını proleter devrimcilerine karşı bile kullanmaktan çekinmemişlerdir. (Bak. «Bağımsız Türkiye», sayı 13, 14).

«Demokrasi mücadelesinde öncülüğü, kayıtsız şartsız CHP'ye bırakmanın ne kadar sakıncalı olduğu her gün biraz daha ortaya çıkmaktadır», diyor «Yürüyüş» yazarı. Oysa bu gerçek, 50 yılı aşkın bir süredir sosyalistlerce bilinmektedir. CHP'nin yalpalaması yeni bir olay değildir. Yürüyüş yazarı bu gecikmiş büyük keşfi ile «CHP'yi solun sağ kanadı olarak alabildiğince demokrat bir çizgide tutmak için de kendine sosyalistim diyen herkesi TİP'e oy vermeye» çağırıyor.

Aynı haftalıkta, bir başka yazıda solun bölünmüşlüğü temasını işleyenlere veryansın edilmekte, ama ayrı ayrı o bölündüğü reddedilen ya da sosyalist sayılmayan «sözde sosyalist» gruplara saldırılmaktadır. Neden «sosyalizmin bayrağını meclise dikecek» olan TİP'e değil de «tutarsızlığına rağmen» CHP'ye oy verilmektedir? «CHP'ye oy vermek sosyalistlik değil menşevikliktir.» Yani, «Sosyalist hareketin temsilcisi TİP»e oy verirseniz, menşeviklikten, kuyrukçuluktan kurtulursunuz, biçimindeki kaba propaganda ile kendinden başka herkesi aptal yerine koyan bu tutum, oy avcılığından başka şey değildir. «Sol kesinlikle bölünmemiştir», «sosyalist hareketi TİP temsil eder». Hangi çevreden olursan ol, sosyalist payesine yükselmek istiyorsan oyunu TİP'e vermek zorundasın ve gelecek seçimde yine görüşürüz; mantık budur. Sosyalist potansiyeli küçümseyici, gerçekleri tahrif edici, hareketin bölünmüşlüğünü reddedici, bölücü bir tutum. Böyle bir tutum ile seçimlerde sosyalist hareketimizin çıkarları savunulamaz.

BÖLÜCÜLÜĞE PRİM VERİLMİYECEKTİR

Bilindiği gibi, TİP 1975 seçimlerinin bir «referandum» olarak nitelendirdi ve CHP'yi destekledi. Bazı önemli itiraz kayıtlarını saklı tutmakla birlikte, TEP de genellikle CHP adaylarının desteklenmesi yolunda önerilerde bulundu.

1975 seçimleri nasıl sonuçlanırsa sonuçlansın, parlamento aritmetiği uzun boylu değişmiyordu. Seçim sonucu bir iktidar değişikliği değildi. Oysa asıl referandum niteliği taşıyan seçim bu seçimdir. Seçim sonucu MC iktidarının düşüp düşmeyeceği, bu iktidarın kanlı halk düşmanı politikasının sürüp sürmiyeceği belirlenecektir. Bundan ötürü 1975'de CHP'ye açıkca arka çıkan TİP, aynı tutumunu sürdürmek için daha güçlü nedenler varken bugün neredeyse CHP'yi baş düşman sayması ve başlıca saldırılarını bu partiye yöneltmesi, en azından tutarsızlıktır.

«Yürüyüş» başyazarı bu tutarsızlığı savunurken şöyle diyor: «Sol kesinlikle bölünmemiş. Solun dışındaki gurupçuklar, eylemde birleşiyorlar. Artık referandum niteliğini çoktan yitirmiş bir seçimde, bir burjuva partisi olan, 12 Martın en önde gelen sorumlularını Adalet Partisi ile paylaşan Halk Partisini desteklemede birleşiyorlar.» (Sayı 110).

Soralım: Eğer sol bölünmemişse bu telaş niye? Nasıl olsa «Sol dışındaki»ler sosyalist partiyi destekleyecek değiller. Bunların bir «burjuva partisi»ne arka çıkmaları kadar doğal bir şey olamaz. Yazarın kendi dediğine kendisinin inanmadığı besbelli. «Solun bölünmüşlüğünü kendine kariyer yapan» «liberaller»den söz ediyor. Bize şu anda asıl zararlı olanlar işçi sınıfının hem meslekî örgütlenme alanında bölünmüşlüğü gerçeğine, hem bu sınıfın öncü birliği niteliğindeki partisinin tarihsel gelişmeye damgasını vuracak güce ulaşmak için önümüzde daha nice mücadeleler bulunduğu gerçeğine göz yuman, bununla kalmayıp, bu gerçekleri kasıtlı olarak ters yüz eden, kendi küçük dünyalarını tüm evren sanarak her tutum ve davranışlarıyla sosyalist birlik ve dayanışmayı baltalayan küçük burjuva megolomanlardır.

«Bağımsız Türkiye» TİP yöneticilerine daha önce de uyarıda bulundu. Kendilerine en iyi niyetlerle söyliyelim ki, seçime katılmakla birlikte, 5 Haziranda oyları bölerek AP'nin ekmeğine yağ sürme tutum ve davranışlarından kaçınmaları partilerinin emekçi yığınları gözünde itibarını yükseltecektir. Nasıl ki bu günkü, gerçeklerden yüz çeviren bölücü tutumları aynı yığınlar içinde itibarlarını baltalıyorsa.

Bugün toplumumuzda sosyalist potansiyeli oluşturan kişi ve çevreler biliyorlar ki, bu koşullarda, TİP'e oy vermek demek, yanlızca demokratik oyların bölünmesine neden olarak MC'nin yararına bir harekette bulunmak değildir, bu, aynı zamanda TİP yönetiminin öteden beri süregelen bölücülüğüne de prim vermektir.

Solcu seçmen seçimde davranışını buna göre belirleyecektir.

Çin'de İlginç Gelişmeler

Çin Komünist Partisi (Ç.K.P.) içindeki fraksiyonlar arası iktidar mücadelesinin Çu En-lay'ın ölümü ile birden nasıl alevlendiği hatırlardadır. Çu En-lay'ın en yakın adamı ve başbakan yardımcısı Teng Hsiao Ping'in Çu En-lay'ın yerini alacağı sanılırken, Hua Kuo-Feng'in başbakan olarak atanmasının yarattığı şaşkınlık da hatırlardadır. Hua'nın başa geçmesinden sonra olaylar hızla gelişti.

İlkin, Teng Hsiao-Ping ve taraftarları büyük bir kampanyayla gözden düşürüldü. Kampanyanın özünü, Teng Hsiao-Ping'in kapitalizm ajanı olduğu isnadı oluşturuyordu. Sonunda Teng Hsiao-Ping'in tüm yetkileri elinden alındı. Teng ile görüş birliğinde olduğu bilinen Çu En-lay bu kampanyadan kendini kurtarmıştı. Çünkü artık hayatta değildi. Ama dolaylı olarak ona da saldırılmaktaydı.

Bu kampanyada başı Mao'nun eşi Çiang-Çing' in de içinde bulunduğu fraksiyon çekiyordu. Bizim yerli Pekinciler, kraldan fazla kralcı kesilerek, Teng Hsio-Ping grubuna veryansın ettiler.

Bir süre sonra Mao'nun ölümü Parti - içi çatışmayı büsbütün kızıştırdı. Bu kez altedilen Mao'nun eşinin de içinde bulunduğu, «Dörtlü Çete» diye anılan fraksiyon oldu. Hua Kuo-Feng bir basamak daha yükseldi. İddiaya göre Mao onu «halef» olarak atamıştı. Merkez Komitesi başkanı oldu; yani Mao'nun yerini aldı. Tüm bunlar yine, ama bu kez «Dörtlü Çete» için sürdürülen «Kapitalizm ajanlığı» ile suçlama kampanyası içinde cereyan etti.

Bizim Pekinciler, ilkten şaşırdılar, kısa bir süre beklediler, havayı kokladılar ve sonra olanları «Çin'de proletaryanın yeni zaferi» diye niteleyerek, üstün gelen fraksiyonun yardakçılığını yapmaya başladılar.

BİZİM TUTUMUMUZ

Bizim bu gelişmeler karşısında tutumumuz Çin Halk Cumhuriyetini dış politikasının proleter enternasyonalizmi doğrultusunda yönelmesi özleminde olanların tutumuydu. Bu konuda şunları yazdık :

«Duruma hâkim olan Hua grubu, bütün yaptıklarının Mao Dze Dung'un isteklerine uygun olduğu iddiasındadırlar. Mao'nun Hua'yı halef saydığını söylüyorlar. Nerede ise eşinin, yeğeninin hesabının görülmesini de Mao'nun vasiyet ettiğini iddia edecekler.

Şu «halef» kavramı üzerinde kısaca duralım : Burjuva demokrasilerinde de böyle bir kurumun olamıyacağı açıktır. Sosyalist toplumlarda böyle bir şey hiç düşünülemez. Proletarya partileri saflarında demokratik merkeziyetçiliği yani, tam bir parti - içi demokrasiyi sürdürmekle yükümlüdürler. Örneğin, Lenin ölümünden az önce yazdığı ünlü mektubunda Stalin'in erdemlerine işaret etmekle birlikte, sert karakterinin parti sekreterliği ile bağdaşmadığını, onun yerine daha yumuşak başlı bir kimsenin getirilmesinin doğru olacağını yazmıştır. Ama Bolşevik Partisi, Lenin'in bu istemine karşın Stalin'i Parti sekreterliği görevinde tutmuştur.

Çin'de başkanlık görevine getirilen Hua Kuo-Feng'in çevresinin doğruluğu pek de kesin olmayan belgelere dayanarak, Mao tarafından halef tayin edildiğini iddia etmesi, parti kadrolarının ve yığınların bunu doğal karşılamaları düşündürücüdür. Öyle anlaşılıyor ki, yığınlar «halef» tayini gibi proletarya partisi anlayışına, demokratik merkeziyetçiliğe tam ters düşen bir kararı yadırgıyacak bir düzeye gelmesi için, bilinç düzeylerini bir hayli yükseltmeleri gerekecektir. («Bağımsız Türkiye», sayı 6).

Son olarak Alman «Der Spiegel» dergisinde yayınlanan ve bizim basına da yansıyan bir belge, ÇKP saflarında açı henüz belli olmamakla birlikte, bu konuya eğilen çevrelerin bulunduğunu gösteriyor. Belge ÇKP'nin en önemli Güney Çin organları adına Merkez Komitesine hitaben kaleme alındığı bildirilen bir yazıdır. Yazının metnini bir başka sütunda sunuyoruz.

DEMAOİZASYON'UN BAŞLANGICI MI?

Bu yazı, bizim daha önce bir olasılık olarak belirttiğimiz «Demaoizasyona» (Mao düşüncesinin tasfiye hareketine) gelişmelerin varabileceği yolundaki tahminimizi doğruluyor.

Dikkat edilirse, «Parti Merkez Komitesine ve Başkan Hua'ya» gönderilen yazı, bir bakıma ultimatom niteliğindedir ve burada ayrı ayrı belirtilmiş beş sorunun beşinde de (bazen dolaylı da olsa) Mao Ze-Dung suçlanmaktadır.

Yazıda ele alınan birinci sorun, doğrudan doğruya Mao'nun «eksiklikleri ve hataları»dır. Bunların Merkez Komitesince «ört bas edildiği» söylenmektedir. Bu eksiklikler ve hatalar ne kadar

büyük olmalı ki, örtbas edilmesinin sürdürülmesi «partinin kitleler üzerindeki otoritesini sarsıyor» ve bir «karşıt görüşün doğmasına» neden oluyor.

İkinci sorun, ilk bakışta, doğrudan Hua Kuo-Feng'e ilişkindir. Hua'nın başkanlığı tartışılmakta ve başkanlığına diplomatik bir dille karşı çıkılmaktadır. Fakat söz konusu olan yalnızca Hua Kua-Feng değildir. Burada da, esas olarak, Mao hedef alınmaktadır. Mao, Feng'e «Sen işleri yürütürsen gözüm arkada kalmaz» demiş midir, dememiş midir? İlkin bu kuşku ile karşılanıyor. Sonra, demiş olsa bile, bu sözler «kesinlikle partinin, ordunun ve halkın arzuları olarak değerlendirilemez» deniyor. Yalnızca kişi olarak Mao'yu bağlar deniyor.

Üçüncü sorun, yine doğrudan Mao ile ilgilidir. Söylendiğine göre, Çin Halk Cumhuriyetinin kuruluşundan beri «bazı büyük hatalar» işlenmiştir. Bu büyük hatalar, «Mao hayattayken parti için de düşüncelerini açıklayan bütün yoldaşları sınıf düşmanı ilân etmesi(nden) kendisiyle uyuşmayan bütün fikir değişikliklerine de sınıf kavgası adını vermiş olmasından» doğmaktadır. Bu yüzden örneğin, Teng Siao Ping sorunu «düşmanla halk arasında bir çelişki haline» «halk içinde bir çelişki haline getirilmiştir. Lin Piao ve Liu Şao Şi sorunlarında da «bir çok yoldaşın itiraz noktaları» vardır. Mao'nun belirtilen tutumu yüzünden «haklılık ve haksızlık kavramları başaşağı çevrilmiştir». Yani haksız bulunanların haklı, haklı görülenlerin ise haksız oldukları ileri sürülmektedir.

Dördüncü sorun da, doğrudan Mao ile ilgilidir. «Bu hataların tümü yalnız Mao'nun kişiliğine yöneltilmemeli, bütün partinin aynı oranda sorumluluk taşıdığı da unutulmamalıdır» deniyor. Burada karşı çıkılan, Kültür Devrimidir.

Beşinci sorunda Mao'nun adı anılmamaktadır. Ancak ÇKP'nin «savaş sıralarındaki tutumunun bu gün ne kadar sulandırılmış olduğu» ileri sürülürken, besbelli ki ilk dört maddede belirtilen hatalar ve bunların işlenmesinde Mao'nun sorumluluğu gözönünde tutulmaktadır.

Herkes hata yapabilir ve kimse marksist eleştirinin üstünde tutulamaz. Mao'nun da devrimci açıdan eleştirisini biz olumlu karşılarız. Yeter ki bu, Destalinizasyon örneğinde olduğu gibi, devrim tarihini inkâr edercesine bir kötüleme kampanyasına dönüşmesin. Biz, Çin Halk Cumhuriyeti'nin yönetiminde meydana gelecek değişikliklerin, bu ülkenin şu anda proleter enternasyonalizmine kesinlikle ters düşen dış politikasını anti - emperyalizm yönünde etkilemesini dileriz.

Önemli Bir Belge

Kanton Askeri Garnizonu Parti Komitesinin ve Kuangtung ili Parti Komitesinin Parti Merkez Komitesine yazısı,

«Parti Merkez Komitesine ve Başkan Hua'ya:

Merkez Komitesi ve Huanın kararlaştırılmış önlemleri almış olmalarından ve Vang-Çang-Çiang-Jao-Kliğinin içyüzünün aydınlatmasından beri halkın morali yükselmiştir. Partinin ordunun ve memleketin durumu, çok iyidir.

Bir avuç sınıf düşmanı ve dörtlü birlikten arda kalanlar dışında, herkes sosyalizmi yaşatmak için, dörtlü birliğe, kapitalizme ve revizyonizme karşı cephe almıştır.

İşte böyle tarihi bir anda, başkan Hua, yepyeni bir düzenin kuruluşuna halkı davet etmektedir. Böylece halkın, partinin ve ordunun yeni bir çizgisi, yeni bir amacı olacaktır. Bu nedenle, Başkan Mao ve Başbakan Çu tarafından kurulmuş olan sosyalist düzen yeni boyutlar kazanacaktır. Yaptığımız nabız yoklamasında, partinin, ordunun ve halkın moralinin sorunsuz olmadığını ortaya çıkardık. Halkın, partimizin ve ordunun çözmek istediği önemli sorunları vardır.

İlk sorun, Başkan Mao'nun nasıl değerlendirileceği sorunudur.

Partimizin, ordumuzun, ve devletimizin kurucusu olarak, Mao, kuşkusuz insanlık tarihinin en büyük devrimcilerinden biridir. Ülkemizdeki devrime ve dünyaya olan katkıları yadsınamaz ve hiç kimse tarafından da yadsınmamalıdır.

Fakat, Mao'nun liderlik parti başkanlığı, ordu komutanlığı ve devlet başkanlığı yaptığı süre içinde eksikleri ve hataları da olmuştur. Biz bu hataları yadsırsak, devrime zarar verecek etkilerin doğmasına yolaçarız.

Halk herşeyi açık seçim görmektedir. Herhangi bir yoldaş, kendi kendine Mao'nun hatalarını değerlendirmiş olabilir. Eğer Parti Merkez Komitesi, Mao'nun hatalarını ört bas etmeye devam ederse partinin kitleler üzerindeki otoritesi sarsılacağı gibi, karşıt bir görüşün doğması da olasılık haline gelir.

İkinci sorun, başkan Hua için yapılan propagandadır.

Ülkemiz, Çin Komünist Partisi yönetiminde bir proleterya diktatörlüğü devletidir. Partimizin tüzüğü ve anlayışı bellidir. Aynı zamanda ordu komutanı ve devlet başkanı da olan, parti başkanının nasıl tanınacağı tüzüğümüzde belirtilmiştir. Halkın önemsediği nokta da budur.

Hua Kua-Feng'in Halk Meclisine ve Merkez Komiteye danışmadan, Merkez Komite ve Askerî Komisyonun başkanı olmasının, o zamanki sorunlara ve dörtlü kliğe karşı savaşa acil bir çözüm getirmek amacını taşıdığı bir gerçektir. Parti ve halk bu durumu anlayışla karşılamıştır.

Fakat Hua Kua-Feng'in Merkez Komite Başkanı oluşunun, nedenini Mao tarafından yazılmış «Sen işleri yürütürsen gözüm arkada kalmaz» sözüne bağlamak istemiyoruz. Bu sözler yalnız Mao'nun arzusunu dile getirmektedir. Kesinlikle partinin, ordunun ve halkın arzuları olarak değerlendirilemez.

Şu sıralar, dörtlü klikten arda kalan unsurlar, bütün ülkede, bu sözlerin Mao tarafından söylenmediği yolunda dedikodular yaymaktadır. Bu nedenle kanımızca bu sözlerden artık resmi olarak bahsedilmemelidir.

Üçüncü sorun, devletin kuruluşundan beri yapılan bazı büyük hataların, yeniden gözden geçirilmesidir.

Mao, hayattayken, parti içinde düşüncelerini açıklayan bütün yoldaşları «sınıf düşmanı» ilan etmiş ve kendisiyle uyuşmayan bütün fikir değişikliklerine de «sınıf kavgası» adını vermiştir. Elbette ki bu nitelemelerin birçoğu yerinde olmuştur. **Fakat bazı durumlar da böyle bir değerlendirmenin yersiz olduğu da bir gerçektir.** Çünkü halkın içindeki çelişki giderek, düşman ve bizim aramızdaki çelişki görünümünü alabilir. Pen Teh-Hua (*) ve Teng Hsiao-Ping (**) sorunları bu duruma örnektirler.

Lin Piao (***) ve Liu Sao Şi (****) sorunlarında birçok yoldaşın itiraz noktaları bulunmaktadır.

Partinin dayanışmasını güçlendirmek için, herkesce bilinen hataların düzetilmesi ve **baş aşağı çevrilmiş haklılık ve haksızlık kavramlarının, yeniden eskisi gibi kullanılması** çok önemlidir.

★

Dördüncü sorun bazı politik yanlışlıklara ilişkindir.

Partimiz halkımızın yararına birçok hizmetler görmüştür. Fakat, bu arada, halkın güvenini sarsıcı bazı hatalar da işlenmiştir. **Bu hataların tümü, yalnız Mao'nun kişiliğine yöneltilmemeli, bütün partinin aynı oranda sorumluluk taşıdığı da unutulmamalıdır.**

Örneğin, «Üç kızıl bayrak» ve «Büyük Proletarya Kültür Devrimi» konularında, bugün bile şaşkınlığımızı gizleyemiyoruz, ve bunları hata olarak nitelemeye dilimiz varmıyor. Bu kendini ve başkasını aldatmacalar partinin saygınlığını zedeleyerek hiçbir yarar da getirmezler.

Beşinci sorun, bütün partinin ordunun ve devletin yeniden düzenlenmesi ile ilgilidir.

Şu sıra, bazı yoldaşlar, bizim ileri doğru değil, geriye doğru hareket ettiğimizi sanıyorlar.

Bu tezin her konuda geçerli olduğu söylenemez. Partimizin savaş sıralarındaki tutumunun bugün ne kadar sulanmış olduğunu görmek için, bir araştırma yapılmalıdır. Örgütümüz ve disiplinimiz parçalanmanın eteğine ulaşmış durumdadır. Her zaman vurgulamış olduğumuz kitle çizgimiz bile, bir anti-kitle çizgisine dönüşmüştür.

«Zincirin ana halkasını yakalamak» kolaydır, «Devleti düzene sokmak» zordur, devleti kurmak ise, daha da zordur: Devletin kurulmasını sağlamak için alınacak önlemler, yeni düzen için kaçınılmaz olmuştur.

Yukarıdaki fikirlerin hangilerinin doğru, hangilerinin yanlış olduğunu bildirmenizi rica ederiz.»

1 Şubat 1977

Kanton Askeri Garnizonu
Parti Komitesi
Çin KP Kuangtung İli Parti Komitesi
«Der Spiegel» 18.4.1977

(*) *1959'da Savunma Bakanı iken düşürüldü.*
(**) *1966'da Parti Genel Sekreteri, 1976'da Başbakan*
(***) *1971'de Savunma Bakanı ve Mao izleyicisi iken düşürüldü.*
(****) *1967 de Devlet Başkanı ve Mao izleyicisi iken düşürüldü.*

TERİMLER, KAVRAMLAR

ÇELİŞKİ

Çevremize baktığımız zaman her şeyin değiştiğini, her şeyin durum değiştirdiğini görürüz. Doğa ve toplum sonsuz hareket ve değişme halindedir. Nesneler, hem, örneğin bir elmanın bir yerden bir yere yuvarlanışı gibi görebildiğimiz biçimde hareket ederler, hem de gözümüzle izleyemediğimiz bir hareket içindedirler, yani durum değiştiriler, örneğin elma ağacı üzerindeki tomurcuk giderek bir ham meyva, sonra da olgun meyva haline gelir. Daha sonra, dıştan bir işe karışma olmazsa, olgun meyva, doğal süreç içinde yavaş yavaş çürümeye başlar. Bir zaman gelir daldan yere düşer, eti ayrışır, toprağa karışır, tohumları çevreye saçılır. Koşullar elverişli olursa yeni bir elma bitkisine vücut verir. Bu bitki yeniden çiçek acacak, yeni meyvalar verecek, vakti geldiğinde bu meyvalar toprağa düşüp içindeki tohum lar yeni bir bitkiye can verecektir. Elmanın eti çürüyüp yok olurken tohumlar içinde yeni bir hayatın ögeleri [unsurları] oluşmaktadır. Bu süreç, belli bir çemberin devrini tamamlayışı gibi görünür iik bakışta. Oysa ne yeni elmalar ne de onların toprağa bıraktıkları tohumlar ve onlardan meydana gelen elma ağacı eskisinin aynı değillerdir, bir üst düzeyde yenileri oluşmuştur. Bu hareket, anlık geri dönüşlere karşın ilerleyici bir harekettir. Şeylerin böyle durum değiştirerek gösterdikleri hareket, diyalektik bir harekettir, bir değişmedir. Her şeyin bir başlangıcı, bir olgunlaşması, bir sonu vardır. Hiç bir şey sonsuz değildir. Sonsuz olan şeylerin böyle sonsuza değin sürekli hareket yani değişme halinde olmalarıdır.

Doğadaki tüm şeylerin, ve olguların bu diyalektik değişmelerinin ve gelişmelerinin ana nedeni kendi içlerinde taşıdıkları çelişkilerdir. Doğada, ve de toplumda, her şey karşıtlardan oluşmuştur. Bu karşıtlar birbirleriyle sürekli mücadele halindedir. Şeyler içindeki karşıtların bu zorunlu olarak bir-aradalığı ve bunların mücadelesi çelişkidir. Her canlıda hayat ve ölüm bir arada bulunur. Durmadan bir şeyler ölürken bir şeyler doğar ve gelişir. Her olayda olumlu ögeler, olumsuz ögeler vardır. Her şeyin içinde, bir gelişmekte olan yan bir de kaybolup gitmekte olan yan vardır. Yeni ile eski arasındaki, doganla ölen arasındaki, gelişenle yitip giden arasındaki bu sonsuz mücadele gelişmenin özüdür. Her değişme, özünde bir çelişkinin varlığı demektir. Çelişki olmasaydı hiç bir şey değişmez, dolayısıyla da gelişmezdi. Nitel değişikliklerin bütün devindirici gücü iç çelişkiler yani karşıtların, karşı güçlerin mücadelesidir. Marksist teori ve pratik için çelişki çok önemli bir konudur. Diyalektik dünya görüşü, bize, çeşitli şeylerdeki karşıtların hareketini gözlemleme ve başarıyla tahlil etme ve bu tahlillere dayanarak çelişkileri çözme yöntemlerini bulmayı öğretir. Şeyler içindeki çelişkilerin yasalarını somut olarak bilmek çok önemlidir. Bu konuyu klâsik kitaplardan ve felsefe kitaplarından enine boyuna öğrenmek durumundayız. Bunu bir gazete sayfası çerçevesi içinde yapamayız. Devrimci uygulamada bütün strateji ve taktik, çelişkilerin somut tahliline dayanır, doğru bir tahlile dayanmalıdır ki başarılı olsun.

Bir toplumun yapısı karmaşık bir yapıdır, çeşitli çelişkilerle doludur. Ama bu çelişkilerden bir tanesi baş çelişkidir; bu çelişki sürecin başından sonuna kadar var olan ve varlığı, gelişmesi sürecin mahiyetini ve gidişini belirleyen çelişkidir. Tüm öteki çelişkiler bu baş çelişkinin yanında ikincil niteliktedirler, ikincil çelişkilerden gelir ki, bu durumda sürecin başından sonuna varlığını sürdüren asıl baş çelişkisi ikinci plâna geçer ve önem kazanan ikincil çelişki baş çelişki olur.

Örneğin sömürge ülkelerde ve emperyalizme bağımlı ülkelerde, bu ülkeler kapitalist toplum aşamasında olsalar bile, burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişki, her ne kadar bu ülkelerde sosyalizmin zaferi ile çözümleneceği için son tahlilde belirleyici çelişki ise de, gene de bir zaman için ikinci plâna geçer. Birinci plâna geçen sömürgeci emperyalizm ve yerli ortakları ile, sömürülen, ezilen ülkenin çıkarları emperyalizmle çatışan ulusal güçleri arasındadır. Bu çelişkinin öncelikle çözümlenmesi gerekir. Ancak bu çelişki çözümlendikten sonra burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişki gene baş çelişki olacaktır. Ancak çelişkilerin içiçeliğini unutmamak gerek. Bunlarla mücadele de içiçe olacaktır elbet.

Her çelişki içinde zorunlu olarak iki yön vardır. Bu iki yön sürekli olarak hep eşit kuvvette kalacak olsalardı sürekli birbirlerini denkgelirlerdi ve hiç bir değişme olmazdı. Örneğin kapitalist toplumda iki karşıt güç olan işçi sınıfı ile burjuvazi her zaman birbirine eşit güçte kalsalardı birbirleriyle mücadele edip dursalar da yenişemiyeceklerdi. Ama doğada da toplumda da bu böyle olmaz. Çelişkilerin bir yönü daima ağır basar, öteki yönü ikincil önem taşır. Ancak çelişkilerin kendileri gibi karşılıklı yönlerinin birbirlerine durumları da oynaktır. Ağır basan yön çelişkinin gelişme süreci içinde ikincil duruma, ikincil durumda olan yön de ağır basar duruma geçer. Her zaman başta gelen ve ağır basan yönünü belirlemek gerekir, çünkü çelişkinin hareketini belirleyen bu yöndür. Örneğin, emperyalizm ile anti-emperyalist güçler arasındaki çelişkide bugün için ağır basan yön hangisidir? Bunu doğru tahlil etmek gerekir. İşte diyalektik tahlil kesin uygulama noktası **baş çelişkinin ağır basan** yönüdür. Lenin şöyle diyor: «Bir şeyi bilmek için, bütün yanlarını bütün bağlantılarını ve ara bağlantılarını iyice kavramamız, incelememiz gerekir. Bunu tam olarak başaramıyacaksak da yanılgılara, ve katılığa karşı en iyi güvencedir.»

İşte devrimcilerin görevi, toplumlarının koşullarını her yönüyle, tüm ayrıntılarıyla doğru değerlendirmeleri, toplumlarının çelişkilerini ve bunlar içinde hangisinin baş çelişki olduğunu doğru saptamaları gerekir. Bu arada bir devrimci dünya üzerindeki kuvvetler dengesini, dünya üzerindeki dengesini, dünya üzerindeki güçlerin saflaşmalarını da iyi değerlendirmelidir. Çeşitli ülkelerin kapitalizmleri arasında, emperyalist devletler arasında elbette ki çelişki vardır. Ama emperyalist sistem ile bir yandan ulusal kurtuluş hareketleri arasında, öte yandan sosyalist dünya arasında da çelişki vardır. Bunların özelliklerini, çelişkilerin tüm süreçleri içerisinde ayrıntılarıyla incelememiz, uygulama alanını ona göre seçmemiş gerekir.

Oysa ne görüyoruz? Ülkemizde çelişki tahlilinde baş çelişkinin önemli yönünün tahlilinde çeşitli görüşler var. Oysa toplumumuzun koşulları bellidir, ve sosyalist bilimin bu koşullara bağımsız ve yaratıcı bir tutumla uygulanmasından doğacak sentez de tek olmalıdır.

Bugün üsleriyle, tesisleriyle, çeşitli uluslararası kuruluşları ve uzmanlarıyla, çok uluslu şirketleriyle ve CIA'sıyla içimize çöreklenmiş bulunan Amerikan emperyalizmini görmemek ve devrimci harekete başka hedefler göstermek, hareketi doğru yoldan saptırmaktır. Sonuç olarak esas düşmanın, yani baş çelişkinin ağır basan yönünün ekmeğine yağ sürmektir. Ülkemizin baş çelişkisi ABD emperyalizmi ve yerli işbirlikçi ve feodal artığı ortakları ile ve bunlar aracığıyla uygulattığı faşizm ile, ülkemizin tüm anti-emperyalist, anti-faşist güçleri yani Türkiye halkı arasındadır. Türkiye halkı, bu halkın anti-faşist ve anti-emperyalist güçleri elbette ki tüm güçlerini bu mücadelede birleştirerek bu çelişkinin ağır basan yönü olmayı bilecek, bu çelişkiyi çözümleyecekdir. İşte devrimci bilinç ve devrimci özdengeçerlik burada kendini gösterir. Tüm güçleri aynı pistonun arkasına toplamak ve vargücüyle yüklenmek. Görevimiz budur. Düşmanı doğru seçmek ve ittifaklarını doğru yapmak. Anti-faşist, anti-emperyalist cephe mutlaka emperyalizmin hakkından gelecektir.

Haftanın İçinden:

19 MAYIS

ELBETTE SÖNÜK GEÇER

19 Mayıs emperyalizme karşı bir doğu halkının verdiği ilk başarılı kurtuluş savaşının önderinin, savaş alanı olan Anadolu topraklarına ilk ayak bastığı gündür. Böyle bir gün ancak bağımsız bir ülkede içtenlikle kutlanabilir. Yeni sömürgecilik koşullarında emperyalizmin vasiliği altına bir daha sokulmuş olan bir ülkede bir günün törenlerle kutlanması içten olmayan, göstermelik bir kutlamadır.

Gazeteler bu yıl 19 Mayıs törenlerinin sönük geçtiğini yazıyor. Gençler boş türübünler önünde isteksiz olarak gösterilerde bulunmuşlardır. Buna hiç şaşmıyoruz. Uzun yıllar boyu egemen güçler bir yandan kurtuluş savaşının bu ülkeye sağladığı kazanımları kasıtlı olarak baltalarken, işgalci kuvvet olarak kapı dışarı edilen emperyalizmi bu kez NATO müttefiki olarak içeri buyur ederlerken, bu ülke bir uçtan bir uca ABD emperyalizminin saldırgan üsleri ile donatılmışken, emperyalist tekeller halkımızın kurtuluş savaşı öncesi dönemini bile aşan bir yoğun sömürü altında inletirken, ulusal kurtuluş savaşı geleneğini, gerçek yurtseverliği baltalamak için işbirlikçilerin kozmopolit bilincini aşılamak için ellerinden geleni yapmışlardır. Ve artık Türkiye'de yurtseverlik, kurtuluş savaşı geleneğine yapmışlardır. Ve artık Türkiye'de yurtseverlik, kurtuluş sa-

TUSTAV

vaşı geleneğine bağlılık ancak emperyalizmin ve onun egemen durumda bulunan işbirlikçilerinin iktidarına karşı çıkış ile birlikte düşünülebilir. Bu durumda egemen çevrelerin onayı ile düzenlenen 19 Mayıs törenlerinin ilgi çekmemesi, sönük geçmesi pek doğaldır.

Törenlerin sönük geçtiğini bildiren gazete aynı sütunlarında polisin törenleri izlemeye gelen vatandaşların üstlerini aradığını gösteren resimler basıyor. Bu 34 vatandaşın öldüğü yüzlercesinin yaralandığı 1 Mayıs Katliamının hakiki faillerini bulmak için ciddi herhangi bir soruşturma açmamış olan polistir. Bu, iki yıldır süregelen faşist saldırıların, siyasi cinayetlerin hakiki faillerini hâlâ bulmamış olan polistir. Bu polis, 1 Mayıs miting alanında sağ kurtulup da evlerine dönen vatandaşları sokaklarda gelişi güzel toplayıp «Niçin Komünistlerin mitingine katıldın?» diye günlerce sıra dayağına çeken polistir. Olasıdır ki, bir çok vatandaş 19 Mayıs törenlerinin yapılacağı stadyomlara, 1 Mayıs'da olduğu gibi, bir kez daha faşistlerin yaylım ateşine tutulurum korkusu ile gitmemişlerdir. Olasıdır ki, işbirlikçi egemen güçlerin ülkemizi içine attıkları yürekler acısı durum ve bunun neden olduğu isteksizlik 19 Mayıs törenlerinin sönük geçmesinin tek nedeni değildir.

Biz önemli bir gün saydığımız 19 Mayıs 1919 tarihini burada bir yönü ile ele almak isteriz. Çağımızda ulusal kurtuluş savaşları bu nitelikte bir savaş olabilmek için ve emperyalizmi yenilgiye uğratarak başarıya ulaşabilmek için dünya devrimin bir parçası olmak, dünyadaki proleter devrimci hareketle ve aynı nitelikteki öteki ulusal kurtuluş hareketleriyle dayanışma durumunda olmak zorundadır. Mustafa Kemal 19 Mayıs 1919 günü Samsun'a ayak bastıktan sonra önemli hiçbir demeç vermedi. Önemli olan ilk hareketti. «Sağlık nedenleriyle» Samsun'un pek yakınında olan bir su şehri olan Havza'ya gitmek ve orada Ekim Devriminin ünlü askeri liderlerinden Budyonni ile buluşmak onunla günlerce görüşmek oldu. Budyonni vatandaş savaşında Çarlığın beyaz ordularını ve emperyalist müdahalecelerin yabancı ordularını yenilgiden yenilgiye uğratmış olan suvari ordularına kumanda eden devrimin sayılı mareşallerindendir. Kurtuluş savaşımıza önderlik edecek olan Mustafa Kemal'in sosyalist devrimin bu büyük askeri ile hareketin ilk anında buluşmaları rastlantı değildir. Bu ilk adımı sonraki adımlar izledi. Ve Türkiye halkı emperyalizme karşı savaşında başından sonuna dek ilk sosyalist ülkenin her bakımdan desteğinden yararlandı.

Evet kurtuluş savaşları dünya devrimci işçi hareketleriyle dayanışma durumunda verilir. Bu bizim ilk kurtuluş savaşımız içinde böyledir.

15 MAYIS FİLİSTİN HALKININ MÜCADELE GÜNÜ

15 Mayıs 1948 siyonist İsrail Devletinin kurulduğu gündür. Emperyalizm ve siyonizm Filistin emekçi halkının üzerinde yaşadığı yüzyıllar boyu ekip biçtiği topraklar üzerinde emperyalizmin köprü başı niteliğinde ırkçı, militarist, saldırgan İsrail devletini kurdular. İsrail o gün bugün Orta doğu halkının bağrına saplanmış bir hançerdir. Bu siyonist devlet bu bölgede emperyalist sömürünün bekçiliğini yapıyor.

1948'den buyana yapay İsrail devleti, emperyalistlerin de desteği ile birkaç kez Arap halkına karşı saldırı savaşlarına girişti ve yeni topraklar gasbetti.

Emperyalistler ve siyonistler, vatan topraklarından kovulan Filistin halkını komşu ülkelerin mülteci kamplarında soysuzlaşmağa ve yok olmağa terk etmek istediler. Arap gericiliği de onlarla birlikti. Filistin topraklarında yapay bir siyonist devlet kurabildiler ama, Filistin halkını yok etme planlarını gerçekleştirmeğe güçleri yetmedi. Tam tersine dünya tarihinin bu büyük haksızlığı ve zulmü Filistin halkının ulusal bilincini bileDi. Öyleki bugün bu halk Arap halklarının en bilinçli, en savaşçı, en devrimci kesimini oluşturuyor.

Filistin halkı bugün Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) nün önderliğinde, en çetin koşullar içinde bağımsız ve demokratik bir Filistin için savaşıyor. Bu halkın ulusal kurtuluş savaşı dünya devriminin bir parçasıdır. Onun için dünyadaki tüm ilerici güçler Filistin devrimcileri ile dayanışma durumundadırlar. Son sözü, kaçınılmaz olarak Filistin devrimcileri söyleyecektir. Ne emperyalist, siyonist saldırıları, toprak gasıpları, ne Arap gericiliğinin arkadan hançerlemeleri buna engel olamaz.

Filistin devrimcileri 15 Mayıs gibi tarihlerinin kara gününü Filistin Halkının Mücadele günü ilân ettiler. Birçok ülkelerde devrimciler bugün Filistin halkı ile dayanışma durumunda olduklarını toplantılarla, gösterilerle kanıtlamaktadırlar. Filistin halkının haklı davasının en geniş yığınlarca benimsenmesine yardımcı olmaktadırlar. Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri de bu vesile ile Filistin Halkı ile Dayanışma Haftası düzenledi. Filistin halkının mücadelesini dile getiren bir sergi bu üniversite de açıldı. Bir panelde TEP, Vatan Partisi ve Devrimci Gençlik sözcüleri konuşmalar yaptılar. Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin bu hareketi proleter enternasyonalizmi, ve emperyalizmin ezdiği ve sömürdüğü halklar arasında dayanışma tutumunun emrettiği bir davranıştır. Filistin devriminin kaderi ile Türkiye devriminin kaderi paralellik taşır iki halk arasında birlik ve dayanışmayı perçinleyecek eylem devrimci görevdir.

BAĞIMSIZ TÜRKİYE

«Tek Yol Devrim»

Birçok sol gruplar «TEK YOL DEVRİM!» sloganını benimsemiş bulunuyorlar. Elbette ki toplumu, toplumsal düzeni emekçi halkın yararına değiştirmenin tek yolu devrimdir. Devrim yolunu redden kurulu düzen sınırları içinde bazı aşırılıkları, bazı rahatsız edici budakları budayarak dönüşüm yolu ile halk yararına ufak tefek kazanımlar elde edilebilir. Gelişmiş kapitalizm koşullarında işçi sınıfını ve genel olarak emekçileri yozlaştırmak, onların devrimci bilincini törpülemek için bu yola başvurulmuştur. Ama Türkiye gibi hem dıştan hem içten çifte sömürüye uğrayan bir toplumda bu dönüşümler yolunu önermek gerçekçi bir tutum olamaz. Özellikle Türkiye için tek çıkar yol devrim yoludur.

Ama ne demektir «devrim»? bazıları, bu sözcüğü devrimci mücadelenin ancak bir çeşidini ifade etmek için kullanıyor. Sosyalizmin bilimînde devrim, daha geri bir üretim tarzından daha ileri bir üretim tarzına geçiştir. Örneğin feodal düzenden kapitalizme geçiş devrimdir. Burjuvazi devrimci çağında feodal güçlerle çelişen emekçi yığınları peşine takarak bu cinsten devrimler gerçekleştirdi. Örneğin Büyük Fransız Devrimi burjuvazinin hegomonyası altında gerçekleştirilmiş toplumu alt üst eden ve yeni çağların başlangıç noktasını oluşturan büyük bir devrim idi.

Çağımızda artık burjuva devrimler dönemi kapanmıştır. Burjuvazi devrimci barutunu tüketmiştir. Çağımız sosyalist devrimlere ve ulusal kurtuluş devrimleri çağıdır. Bu çağda devrim gemek, kapitalist düzen yerine sosyalist düzeni geçirmek demektir. Bu devrimci süreç aşamalardan geçer. Ve devrimci mücadelenin her aşamaya uygun biçimini başarıyla uygulamakla yükümlüdür devrimciler. Belli bir aşamada sınıf mevzilenmesi, güçler dengesi öyle olabilir ki burada en sert devrimci mücadele yöntemleri zorunlu olabilir. Bu koşullarda daha ılımlı mücadele yöntemlerini öneren kimse ânın devrimci çizgisine ters düşen kimsedir. Böylesi pasifist olarak nitelendirilir. Ve önerdiği çizgi reddedilir.

Ama öyle dönemler de olabilir ki devrim dalgasının yükselişi ile değil, alçalışı ile karşı karşıya olabiliriz. Öyle ki bu dönemde güçler dengesi, sınıf mevzilenmesi daha önce doğru olan sert mücadele yöntemlerine elverişli olmayabilir. Bu koşullarda söz konusu yöntemlerde direnmek sınıf düşmanının ekmeğine yağ sürer. Bu durumda bu yöntemleri önerenler ânın devrimci çizgisine ters düşerler. Böyleleri sekter, maceracı olarak nitelendirilir ve önerdiği çizgi reddedilir.

Bugün Türkiye'de proleter devrimci hareket tüm mücadele biçimlerini sindirmiş kadrolardan oluşmak zorundadır. Çok çapraşık tarihsel koşullar içinde yasal, yasa-dışı her yönteme başvurarak faşist baskıyı yoğunlaştıran bir sınıf düşmanıyla ve onun arkasında duran pervasızca hareket eden bir ABD emperyalizmi ile karşı karşıyayız. Bu sınıf düşmanına karşı mücadele tek yönlü olamaz. Parlamentarizme saplanmak ne kadar yanlışsa güdük parlamantarizmin sınırlı olanaklarını emekçi halkın yararına kullanmayı ihmal etmekde o denli yanlıştır.

Önümüzde bir seçim kampanyası var. Bu seçim kampanyasına, en lehte bir değerlendirme ile, bir küçük burjuva dönüşümcü platformla katılan CHP gibi iktidara aday bir burjuva partisi var. Bu parti faşist cephenin yeralmakta ve burjuva hukuk devleti kurallarına uygun olarak hükümet etmeyi vadedmektedir. Bu yüzden faşist terörcülerin boy hedeflerinden biri olmuştur. CHP'nin devrimci bir parti olması beklenemez. Kendisini anti-faşist güçler safına koyacaksak, faşizme karşı dönüşümcü bir burjuva partisi olarak koyacağız. Bu durumda CHP mitinglerine giderek «TEK YOL DEVRİM!» diye bağırıp bu mitingleri bir ölçüde baltalar duruma düşmek anti-faşist dayanışmaya ters düşen bir davranıştır. Eğer maksat yığınları devrim yoluna kazanmaksa, o zaman bu işe CHP mitinglerinden başlamak saçmadır. Faşist partilerin mitinglerine de nice kasketli emekçi yığınlar katılıyor. Mitingleri baltalayarak bu yığınları bilinçlendireceksek, bu işe faşist parti mitinglerinden başlıyalım. Ama en doğrusu bugünün koşullarında ne birincisini ne ikincisini yapmamaktır. En doğrusu tüm proleter devrimci partilerin yaptığı gibi emekçi ile üretim birimlerinde sağlam bağlar kurmak onları eğitmek, bilinçlendirmek ve örgütlendirmektir.

DÜZELTME

Dergimizin 22. sayısındaki «Anti - Emperyalist, Anti - Faşist Cephe ve Güçbirliği» başlıklı yazı, 6. sayfanın 2. sütununun başında, «...naklarını son katresine dek kullanalım.» satırı ile bitmektedir.

Bir sonraki, «1 Mayıs katliamı tarihin gördüğü...» sözleri ile başlayan paragraf «BAŞKA YOL YOKTUR» başlıklı ayrı bir yazının başlangıcıdır.

Düzeltir, özür dileriz.

Mozambik Devriminin Özgüllüğü

Geçen sayımızda, Mozambik halkının devrimci önderi Samora Machel'in savunduğu siyasi çizginin en derin bir yurtseverlik ile proleter enternasyonalizmini bağdaştırdığını, sınıf mücadelesi ile ulusal kurtuluş mücadelesini kaynaştırdığını belirttik. Mozambik halkının devrimci örgütü Frelimo sürdürdüğü silahlı savaş süresince komşu ülkelerin dost ilerici iktidarlarının desteğinden yararlanmıştır. Kurtuluşunu gerçekleştiren Mozambik bu kez kendisi hâlâ emperyalizmin ve ırkçıların boyunduruğu altında olan halkların mücadelesine arka çıkmayı görev bilmektedir. Aşağıdaki yazı, bir önceki sayımızdaki Frelimo ile ilgili yazıyı tamamlıyor.

On yıllık silahlı mücadelesini göz önünde tutan Frelimo savaş sırasında yararlanmış olduğu Tanzania ve Zambia'daki artçı üslerinin, kendisi ve Avgustinho Neto'nun Angola'sı için önemini her zaman belirtmiştir. Bugün Mozambik ile Angola'nın kendileri de ırkçı kalenin en zayıf halkaları olan Rodezya'ya ve Namibya'ya karşı silahlı savaşın temel artçı üsleri durumuna gelmişlerdir. Bağımsızlığın kazanılmasından sonra kendi içine kapanarak karşısına dikilen bir sürü sorunu çözmeye uğraşmakla yetineceğine Frelimo, kendisine pahalıya mal olmasına karşın uluslararası yükümlülüklerini yerine getirmiştir ve halen de getirmektedir.

Eğer 1960'larda, dünyanın bir ucundan ötekine prefabrike «örneklerin»: Avrupa'ya Latin - Amerikan «fokoculuğunun», ya da Filistin direnişine 1968'deki öğrenci hareketinin «fünye» teorisinin transfer edilmesinin adet olduğu dönemde bulunsaydık, Frelimo Kongresinin dünya devrimi bakımından taşıdığı önem konusunda uzun uzadıya fikir yürütülürdü. Aradan on yıl geçmiştir ve bu süre içinde üçüncü dünyadaki devrimlerin, hiç değilse kıtalar ölçüsünde özgüllük taşıdığının bilincine geniş ölçüde varılmıştır. Bir tek Vietnam var o da Güney - Doğu Asya'dadır. Bir, iki, daha çok Vietnamlar yok... Hele Latin - Amerika'da hiç yok ve biz bunu Che Guvara gibi gerçek bir devrimciye saygısızlık etmeden söyleyebiliriz. Demek ki bugün Mozambik devriminin tarihsel dönüm noktasını Afrika için öneminin ne olduğunu kendimize sormakla yetinebiliriz.

Mozambik devriminin derin ulusal karakterini kavramak istememiş olan ve Frelimo Kongresini «uydulaşma» doğrultusunda bir adım olarak gördüğünü iddia eden batı basını, besbelli ki mesleğini yapıyor ve ideolojik rolünü yerine getiriyor. Gerçek şudur ki, bugünkü aşamada Mozambik'deki sınıf tahlili ve sınıflararası mücadele, eleştiri yaylım ateşinin «iç burjuvazi»ye karşı yöneltilmesi, sömürge devlet aygıtının sökülüp dağıtılmasının zorunlu olduğunun ilân edilmesi, bütün bunlar, «Afrika sosyalizmi» perdesi arkasında gizlenmiş olan «devlet bürokratik burjuvazileri»nin iktidara geçişinin görüldüğü son on yıl süresi içinde Afrika'da ilân edilmiş olan bağımsız devletlerin deneylerinden çıkarılmış olan derslerdir. Mozambik'de «bilimsel sosyalizm» üzerinde bu kadar ısrarla durulmasının nedeni aynı hatalara düşülmemek içindir.

1975 Ocağında, Mozambik'in bağımsızlığından hemen önce ve Portekiz'de faşizmin yıkılmasından bir kaç ay sonra, Samora Machel, Dar es-Selam'da Afrika Birliği Örgütü Kurtuluş Komitesi önünde yaptığı önemli konuşmada, tarihte ilk kez sömürge durumuna düşürülmüş bir halkın devrimci mücadelesinin zafere ulaşmasının metropolun kurtarılmasına yardım ettiğini belirtmişti.

Böylece tam ulusal kurtuluşun gerçekleştiği anda, yurtseverlik ile enternasyonalizmin kaynaşması gerçekleşiyordu. Bu kaynaşma bugün devrimin içine girmiş bulunduğu yeni aşamada, daha yüksek bir düzeyde, Üçüncü Kongrenin oluşturduğu tarihsel dönüm noktası ile perçinleniyor.

AQUİNO DE BRAGANÇA
(Afrique Asie, sayı 133)